

Топ-теми: • Арешт Єрмака • Корупційна мафія Мідцна в Енергоатомі • Напад Росії на Україну

Пошук…

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

Момент істини: жорсткі й неминучі висновки

Читати на руськом

Момент істини: жорсткі й неминучі висновки

Коли Кремль розпочає повномасштабну війну проти України, він зробив це у переконанні, що Заходу бракує стратегічної мети, стійкості та моральних якостей, щоб дозволити Україні успішно її завершити.

За кілька тижнів після початку війни багато хто похвалявся згуртованістю Заходу. Немає сумнівів, що у 2022 році єдність Заходу перевершила всі очування. Але якщо єдність часто буває тимчасовою, то згуртованість виявляє себе з часом і під тиском.

Короткострокова згуртованість так само безглузда, як і короткострокова витривалість. Ідеологи "великої" Росії довгий час розглядали західну цивілізацію як фрагментовану, незвичну до випробувань і потраєснь, як таку, що за своєю природою не бажає приймати витрати й ризики, накладені на неї її декларативними цілями. Останні події доводять правильність цих припущень.

Замість виконувати роль лідера, Сполучені Штати стали епіцентром невизначеності. Це до статті президента Байдена в New York Times від 31 травня 2022 року ("Що Америка робитиме і чого не робитиме в Україні") їхню політику гальмували встановлені ними ж обмеження.

Адміністрація була більше стурбована тим, щоб не спровокувати ескалацію, ніж тим, щоб згурнути ескалацію, яка вже відбулася. Вона прагнула переговорів, але не змогла визначити цілі, які мають бути досягнуті незалежно від того, відбудуться переговори чи ні. Вона не проразувала наслідків військової поразки України та її розчленування для європейської безпеки і змагання з Китаєм. Зв'язок між засобами і цілями встановлюється уривками.

Немає жодних ознак ретельної спроби зіставити їх із зухвалими цілями супротивника, його моторошними методами та інвестиціями, щоб зробити Україну беззахисною і звести її, за словами колишнього радника Путіна Владислава Суркова, до "брошуної" реальності. Підступність Росії, її нутряна ворожість, систематична брехня і нещадність дотримуватися будь-яких домовленостей щодо України не похитнули віру Вашингтона, що переговори можуть привести до результату, який був би чогось вартий.

Остання програмна стаття радника з питань національної безпеки Джейка Саллівана у виданні "Foreign Affairs" (листопад/грудень 2023 року) не демонструє жодних ознак розчарованості, не кажує вже про відчуття нагальності [1]. У статті обсягом 6 900 слів під назвою "Зовнішня політика для світу, що змінюється" Салліван тридцять разів використовує термини "конкуренція" або "конкурент", але жодного разу не згадує слів "суперник" і "супротивник". Він повторює мету нав'язати Росії "ціну", явно нехтуючи тією ціною і витратами, які Росія добровільно взяла на себе. Практично не сказано нічого, що не можна було б сказати в листопаді 2022 року, коли впевненість в успіху України була на піку. Таке собі анемічне увялення про світ і небезпеки, з якими ми стикаємося.

У чому полягають ці небезпеки? Незмінним інтересом Росії є контроль над осердям Російської імперії (як би її лідери не визначали це поняття); її постійними амбіціями є перевага у Східній Європі та Балтії, домінування на Чорному морі та відторгнення Туреччини від Заходу. Несентиментальний реаліст старої школи заявив би, що, поступившись Україною Росії, Захід поставить себе в сильнішу позицію для боротьби з рештою загроз.

Строге заперечення цього аргументу виходило б з того, що Путін відродив Московію, а Україна стала частиною Європи. Спроба примусити Україну приєднатися до Московії - бо іншого способу зробити це не існує - призведе до нерозв'язних конфліктів і жаливих наслідків, прийняття яких розхитає і, зрештою, анулює сам Захід. Це саме той результат, якого прагне Росія.

Проте такі аргументи не звучать. За винятком, можливо, Джона Міршаймера та Едварда Ліуттвака, реалісти не демонструють відповідної чіткості. "Реалізм" зараз охоплює ширій спектр поглядів - від пристосуванства, умиротворення і "великих домовленостей" до ізоляціонізму, нативізму і дезавування альянсів. "Інтернаціоналізм" же Байдена і його послідовників ґрунтується на вірі в те, що баланс між твердістю і розсудливістю спонукає супротивника до компромісу і зміни поведінки. Обидві ці сторони не здатні зрозуміти, що "не програти" - це модель загибелі. Слова "перемога" і "поразка" є табу. Унікаючи чіткості та строгості, кожна позиція плавно переходить в протилежну.

І тут стикаємося з другою проблемою. Як і в 1930-х роках, слабкість сприяє цинізму і поразничеству. Віктор Орбан заграє з дияволом, бо не бачить ангелів у кімнаті і жодних доказів того, що хтось йому протистоїть. Режиср Таїп Ердоган підірвав систему санкцій, бо зневірився у рішучості Заходу і не бажав пов'язувати інтереси Туреччини з тими, хто програє.

Трамівський нігілізм тепер звучить в ідейному вакуумі. Його найрішучіший вираз - спільна доповідь республіканців голів комітетів Палати представників у закордонних справах, збройних сил і розвідки - парадоксальним чином спрямований радше проти Байдена, аніж Трампа[2]. Наслідок такого безладу - деморалізація серед тих, чия участь і підтримка є нагально необхідними.

Питання сьогодні полягає не в тому, чи робить Захід те, що потрібно, а в тому, чи здатний він це зробити.

Отруєна чаша переговорів

23 грудня The New York Times повідомила, що Путін "сигналізує через посередників щодонайменше з вересня, що він відкритий до припинення вогню, яке заморозить бойові дії на нинішніх лініях"[3]. Однак посередники були відвертимишми. У журналі Politique Internationale (осінь 2023 року) Іван Тимофєєв, генеральний директор Російської ради з міжнародних справ, виклав зовні безпристрасний перелік "суті" російської переговорної позиції [4]. Це читання витвержежу:

- визнання "територіального статусу України відповідно до поправок у Конституції Росії" (тобто анексії Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей)
- "статус нейтралітету" для України
- гарантії "прав людини", включно з "правами [російських православних] віруючих"
- "розпуск" "неонацистських рухів" ("важливість яких для Росії не можна недооцінювати")
- "різке скорочення військового потенціалу України" до "пропорцій, які не оцінюються Російською Федерацією як загрозові"
- "зняття санкцій і повернення державних і приватних активів, заморожених західними банками"
- "компенсація за шкоду, завдану бомбардуванням [російських] територій"

Згідно з прибраним дипломатичним тоном, Тимофєєв припускає, що можуть існувати "поля для маневру", не пропонуючи жодного припущення щодо того, якими вони можуть бути. Називає також споклииве припущення, що Україна залишиться в "сфері інтересів Заходу", без жодних вказівок на те, що це могло б означати після того, як поступки будуть узгоджені [5].

"Доросла" відповідь Заходу на ці питання полягає в тому, що вони будуть обговорюватися на перемовинах. Але доки Росія розглядає переговори як театр воєнних дій, її умови будуть розширюватися або звужуватися, як військові сили на полі бою. Якщо Харків буде окупований, чи відмовляться від нього, і що в обмін на це? Після досягнення угоди, чи перестане Москва наполягати на тому, що Одеса – «історично російське місто» і що Київ «мати Росії»? Якщо Україна впаде, скільки часу знадобиться, щоб воскресити проекти російських угод від грудня 2021?

Понад тим, якщо домовленостей все ж таки досягнуть, які механізми примусу до виконання лежатимуть в їх основі? У Мінських угодах таких механізмів не було. За їх браком, Росія ігнорувала ті положення, що їй не подобалися, і наполягала на тому, щоб Україна виконувала інші буквально "як написано", відповідно до їхнього російського вибіркового прочитання. Чи Захід зробив висновки з цього процесу?

Деякі відомі діячі (зокрема, колишній Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен та колишній голова лондонського МІСД Франсуа Гейсбург) зробили це [6]. Їхні окремі пропозиції впливають з передумови, що стійкий мир не буде досягнутий доти, доки Україна не буде інтегрована в НАТО. Але щоб мінімізувати ризик прямого конфлікту між НАТО і Росією, сфера дії статті 5 поширюватиметься лише на територію, яка де-факто перебуваєє під контролем України.

Це елегантне рішення, але воно, швидше за все, виявиться нездійсненим. Лінії розмежування між російськими і українськими військами не є фіксованими сьогодні, і завтра вони можуть бути ще менш сприятливими, ніж зараз. З наближенням членства в НАТО Росія матиме всі стимули активізувати свої військові операції в усіх сферах конфлікту і дестабілізувати все, що вона може. Поки Росія здатна вести війну в Україні, вона її продовжуватиме вести.

На відміну від Расмуссена, Гейсбург вважає, що війна повинна спочатку припинитися. Україна може приєднатися до НАТО лише як "частина післявоєнного облаштування". Тому він пропонує "варіант Аденауера": гарантії НАТО для Західної Німеччини як передуму до об'єднання всієї країни. Тим не менш, він визнає, що "хоча Радянській Союз і залишив Східну Німеччину після падіння Берлінського муру, це вимагало радикальної зміни політичного курсу в самій Росії".

Це винахідлива, але хитка аналогія. Якщо не брати до уваги 35 років, що минули між вступом Західної Німеччини до НАТО і згодою Горбачова на об'єднання, то за ці 35 років не було жодних військових дій. Сьогодні Україна втягнута у війну високої інтенсивності, яка не демонструє жодних ознак послаблення; Горбачова на горизонті також не видно. Тому ключові питання полягають у тому, як закінчити війну і як це зробити на умовах Заходу. Хоча переговори можуть забезпечити першу мету, вони не забезпечать другу, прайнаймі доти, доки Росія не буде змушена запросити миру.

Жорсткі й неминучі висновки

Передумовою миру і безпеки в Україні є військова поразка Росії. За словами прихильника переговорів, "колишнього російського чиновника", якого цитує New York Times, "[Путін] не хоче відступати ні на метр". Не хоче. Таким чином, "колишній чиновник" погоджується з тим, що ми вже давно стверджуємо: якщо російські війська не вигнати з України силою зброї, вони не підуть.

Сьогодні з'являється дедалі більше доказів того, що президент Байден і канцлер Шольц, як і їхні реалістичні критики, вважають, що військова поразка Росії неможлива [7]. З огляду на сьогоднішній глухий кут на полі бою, це зрозумілий висновок, але він не бере до уваги несподіванки, які ця війна вже принесла, і роль, яку зовнішня підтримка і обмеження цієї підтримки зіграли в долі України.

Лоуренс Фрідман, безумовно, має рацію, що цікавим моментом у нинішньому наступі Росії "є нагальність, яку він виказує" [8]. Путін міг переконати Захід, що час на його боці, але невідкладність свідчить про те, що він сам у цьому не переконаний. Те, що зовні, є оманливим. За умови адекватної підтримки з боку Заходу баланс переваг, схоже, обернеться у 2025 році проти Росії.

Погляймо на два сектори "мобілізованої" економіки Росії, насамперед енергетику. Результати зусиль Росії, спрямованих на компенсацію щорічної втрати 155 млрд кубометрів газу, що експортується до Європи, можливо, й перевершили очікування Заходу, але вони значно нижчі за потреби Росії.

Її родовища в Західному Сибіру виснажені, Китай відмовляється фінансувати російський газопровід "Сила Сибіру-2" (який йому потрібен набагато менше, ніж Росії); він платить половину колишньої європейської ціни за імпорט з "Сили Сибіру-1" і наполягає на подальшому зниженні цін. Навіть за нинішніх цін доходи Росії від останнього є нижчими за витрати на видобуток і транспортування. А розпіарений коридор Північ-Південь через Іран залишається переважно декларативним проектом.

Мабуть найзагрозливішою є новина про збільшення податкового навантаження на енергетичний сектор і повернення до більшовицької політики "хапай і діли", спрямованої на перерозподіл доходів на користь оборонно-промислового комплексу. Таке повернення до радянських методів командно-адміністративного управління є самотубчиим.

Стійкість і адаптивність російської економіки вимагають збереження основних елементів ринку, і нинішне державне керівництво ніколи не сумнівалося в цьому. Таким чином, що довше триває війна, то сильніший тиск на енергоресурси, то жорсткішими стають компроміси і збільшується загроза основам економіки.

Другим критично важливим сектором є оборона. Відповідно до закону, ухваленого в листопаді 2023 року, витрати на національну оборону, безпеку, розвідку та правоохоронну діяльність зростуть до 38,7% бюджету 2024-2026 рр. Однак аналіз, проведений Павлом Лузіним, демонструє, що значна частина цього збільшення виларується під впливом інфляції та хитрощів підрахунків. На його думку (і думку автора), передбачений рівень кількості збройних сил у 1,32 млн осіб буде неможливо досягти [9].

Додайте до цього хвалену перевагу Росії в артилерії. Вона теж, швидше за все, скоротиться і поступово зникне, якщо Захід продовжить заплановане розширення виробництва: 700 000 снарядів від Rheinmetall у 2024 році, додаткове виробництво від BAE, Nammo, Saab і PGZ; що не менш важливо, заплановані 1,2 млн снарядів від США у 2025 році [10].

Можна оспорювати деякі з цих оцінок, але картина безмежних російських ресурсів, широко розповсюджена на Заході, побудована на прикрашеній правді і майстерній брехні. Публічні тренди не є обнадійливими для Росії. Перспективи Росії у тривалій війні критично залежать від масштабу західної підтримки України. Час сприятиме Росії лише тоді, коли ми дозволимо це зробити.

У 2022 році Захід мав засоби, щоб відкинути російські збройні сили назад і утримати їх там. Завдяки ефективності російського ядерного шантанжу та недооцінці загрози, з якою зіткнулася Україна, що можливість було втрачено. Навіть якщо західні уряди подолають свою стриманість і перешкоди, зведені їхніми політичними опонентами, швидкої зміни балансу сил, що протистоять Україні, не відбудеться. Росія зараз налаштована на тривалу війну, але її здатність вести її залежить від ерозії підтримки України з боку Заходу. Тому Україні і Заходу потрібна стратегія для тривалої війни і забезпечення ресурсами, які б відповідали цій стратегії [11].

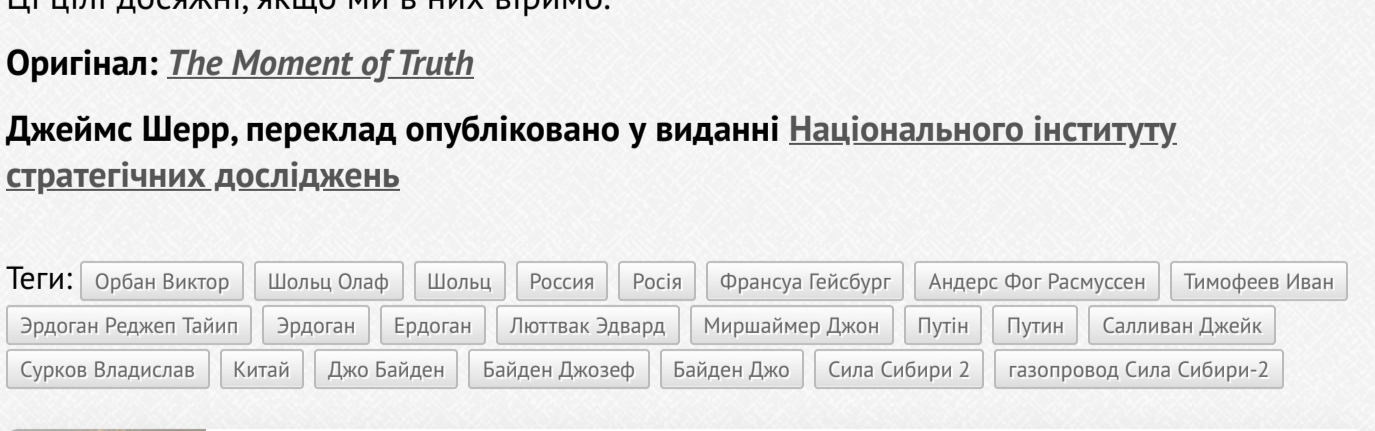
Передумовою для досягнення обох цілей є визначення перемоги. Те, що ми написали у квітні 2022 року (з драхнення перемоги), можна повторити з мінімальними змінами. "Військовою метою має бути вигнання російських військ на лінії, які вони займали до 24 лютого... Довгостроковою (військово-)політичною метою має бути відновлення міжнародно визнаних кордонів України, повернення територій, якими вона законно володіла до 2014 року, і відновлення її суверенітету де-факто і де-юре" [12]. Це взаємопов'язані цілі, не в останню чергу в Криму, який втратить свій сухопутний міст до Росії, якщо буде реалізована перша мета. Без Криму Росія не зможе контролювати Україну.

Ці цілі досяжні, якщо ми в них віримо.

Оригінал: *The Moment of Truth*

Джеймс Шерр, переклад опубліковано у виданні Національного інституту стратегічних досліджень

Теги: [Орбан Віктор](#) [Шольц Олаф](#) [Бідоля](#) [Росія](#) [Роса](#) [Франсуа Гейсбург](#) [Андерс Фог Расмуссен](#) [Тимофєєв Іван](#) [Зеленський Володимир](#) [Єрмаков Сергій](#) [Литвак Едвард](#) [Міршаймер Джон](#) [Путін](#) [Путін](#) [Салліван Джейк](#) [Сурков Владислав](#) [Китай](#) [Джо Байден](#) [Байден Діновер](#) [Байден Джо](#) [Сила Сибіру 2](#) [газопровід Сила Сибіру 2](#)

Тетяна Грищенко
РЕДАКТОР СТРІЧКИ НОВИН

🕒 26 січня 2024 г., 15:32 🗣️ Переглядів: 2368

🖨️ Роздрукувати 📧 Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Про нас	Реквізити	Конфлікти	Позиція	Думка	Події	Візна
Головна Статті Архів Закони Контакти	Реквізити Корупція Економіка Новини світу	Конфлікти корупційні конфлікти Криминал	Позиція Коментарі Різне	Думка Економіка	Відео	Блоги

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал

Реклама на сайті • Наш партнер

Політика конфідційності

Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

Пошук…

візна	відео	блоги

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події	візна	відео	блоги
Головна	Статті	Позиція	Різне	Момент істини: жорсткі й неминучі висновки			

новини	конфлікти	позиція	думка	події
--------	-----------	---------	-------	-------